

Miljøtilsynsrapport for landbrugstilsyn på:

Adresse:	Vardevej 86, 6880 Tarm
CVR:	29098379
Type:	§12 med > 750 stipladser til søer
Tilsyn:	Basis tilsyn – d. 03-10-2023
Baggrund:	Tilsynet er udført i henhold til gældende bekendtgørelse om miljøtilsyn.

Der blev ved tilsynet konstateret følgende:

- Tidligere slagtesvinestald og drægtighedsstald (6) anvendes til dyrehold. Staldene er i tillæg nr. 1 ikke ansøgt/godkendt til dyrehold. Staldene er ikke revurderet.
 - Ved revurdering er det skrevet følgende: Ved tilsyn må kommunen efterfølgende tjekke, om dyrene rent faktisk er blevet flyttet fra stald 6 til 10 og 11, ellers må vi forlange det godkendt."
- Det oplyste dyrehold for perioden 2022/2023 giver ikke anledning til bemærkninger, da dyreholdet ikke overskrider 772,3 dyreenheder (DE).
 - Dyreholdet i gødningsregnskab 2021/2022 og 2022/2023 har overskredet det tilladte antal dyreenheder med ca. 33 DE pr. planperiode.
- Der skal fremadrettet foretages hyppig gylleudslusning ved poltene.
- 6.000 m³ gyllebeholder: Det tidligere telt er revnet/gået i stykker. Teltet er fjernet.
 - Nyt telt er bestilt og forventes at blive monteret inden for nær fremtid.
- Ved tilsynet blev det set, at der tidligere er foretaget afbrænding af affald langs med kørevej syd for klimastald.
 - Affald må ikke brændes af. Affald skal sorteres og afleveres på genbrugsplads

Ovenstående forhold giver anledning til følgende indskærpelse:

- **Produktionsarealet i tidligere slagtesvinestald og i drægtighedsstald (6) skal lovliggøres inden den 15-02-2024.** Dette kan enten ske ved at tage de 2 stalde ud af drift eller ved ansøgning om godkendelse af produktionsarealerne.

- Såfremt du/I vælger at ansøge om godkendelse af produktionsarealerne, skal dette ske igennem <https://www.husdyrgodkendelse.dk/> og du/I rådes til at kontakte en rådgiver/konsulent.
- Vælger du/I at tage staldene ud af drift, skal der fremsendes en erklæring om dette inden den fastsatte frist.
- Indskærpelsen gives med grundlag i ejendommens Tillæg nr. 1 (24.04.2015) til §12 miljøgodkendelse af 7.11.2011, vilkår nr. 1.
 - Vilkåret er fastholdt uændret ved revurdering (12-04-2021) af miljøgodkendelsen + tillæg.

Offentliggørelse

Ringkøbing-Skjern Kommune har jf. bekendtgørelse om miljøtilsyn kapitel 3, pligt til at offentliggøre tilsynsrapporter på <https://dma.mst.dk/>. Derfor sendes denne tilsynsrapport i 2 ugers høring hos dig inden den endelige offentliggørelse.

Har du spørgsmål eller kommentar, er du velkommen til at kontakte undertegnede.

Brugerbetaling

Brugerbetalingen betyder, at du skal betale for forberedelse, tilsyn og efterfølgende afrapportering samt eventuel opfølgning. Timeprisen for miljøtilsyn reguleres årligt. I 2023 er den 451,36 kr. pr. time. Brugerbetaling opkræves kvartalsvis og faktureres til ejer af ejendom.

Opsummering af håndhævelser		
03-10-2023	Indskærpelse, miljø	Produktionsareal i tidligere slagtesvinestald og drægtighedsstald (6) skal lovliggøres.

Tilsynskommentarer
Godkendelse/tilladelse

Godkendelsestype	Godkendelse §12
Godkendelsesdato	07-11-2011
Sidste tilladelse	24-04-2015
Tilladte dyreenheder	772,33
Udnyttelse af godkendelse	Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse fra 2015 (fase 1B) er udnyttet: - Ny gyllebeholder er etableret. Miljøgodkendelsen er revurderet i 2021.
Staldtype	<p>Tidligere slagtesvinestald (anvendes ifølge ejer til polte) er i ansøgning om tillæg nr. 1 navngivet "Slagtesvinestalde (22,24,25)"</p> <p>Drægtighedsstald ved foderlade er i tillæg nr. 1 navngivet i bygningsoversigt som "bygning 6".</p> <p>Tidligere slagtesvinestald og drægtighedsstald (6) anvendes til dyrehold. Staldene er i tillæg nr. 1 ikke ansøgt/godkendt til dyrehold. Staldene er ikke revurderet.</p> <p><u>Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse fra 2015 (fase 1B):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tidligere slagtesvinestald (22, 24, 25) er ansøgt som taget ud af drift. - Drægtighedsstald er ikke ansøgt til dyrehold. <p><u>Ved revurdering af miljøgodkendelse i 2021:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tidligere slagtesvinestald (22, 24, 25) er revurderet med 0 m2 produktionsareal. - Drægtighedsstald (6) er ikke revurderet. <p><u>I forbindelse med revurdering er det telefonisk aftalt med ejers konsulent:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - "Hvis der fremadrettet skal være dyr i stald 6, i stedet for stald 10 og 11, vil det udløse krav om en ny miljøgodkendelse." - "Konsulent oplyser, at der hele tiden har været dyr i stald 6 og ikke i stald 10 og 11. Konsulent snakker med ejer af husdyrbruget, og de har valgt at flytte dyrene. Der er indsendt nye tilrettede oplysninger, hvor stald 10 og 11 indgår i stedet for stald 6. På det grundlag revurderer jeg miljøgodkendelsen. Ved tilsyn må kommunen efterfølgende tjekke, om dyrene rent faktisk er blevet flyttet fra stald 6 til 10 og 11, ellers må vi forlange det godkendt." <p><u>Vurdering:</u> Idet stald til polte og drægtighedsstalden ikke er godkendt til dyrehold, skal ejendommen miljøgodkendes.</p>
Miljøteknologi – gyllekøl	<p><u>Vilkår, revurdering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gyllekanalerne i staldafsnit drægtighedsstald (756 m2) + smågrisestald (595 m2) - i alt 1351 m2 – skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

	<ul style="list-style-type: none"> - Varmepumperne skal levere en gennemsnitlig køleydelse på mindst 44,7 W/m². - Den samlede årlige køleydelse skal være på mindst 469.651 kWh. - De installerede varmpumper har en nominel køleeffekt på 110 kW. - Varmepumperne skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid. - Den årlige driftstid skal være mindst 7777 timer på hver pumpe. <p><u>Ved tilsynet stod timetællere på:</u></p> <p>2023 (03-10-2023):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nr. 1 = Anvendes ikke længere - ude af drift. - Nr. 2 = Ny 96 kW (fra ca. april 2021) - frekvensstyret: 19.521 timer. - Nr. 3 = 42 kW: 35.599 timer <p>2022 (27-09-2022):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nr. 1 = 19,4 kW: 67.374 timer. - Nr. 2 = Ny 96 kW (fra ca. april 2021) - frekvensstyret: 12.256 timer - Nr. 3 = 42 kW: 28.980 timer. <p><u>Vurdering:</u></p> <p>Det skal sikres, at der køles med køleydelse på mindst 469.651 kWh/år.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis/når ejendommen skal have ny miljøgodkendelse, bør vilkårene opdateres med krav om energimåler(e).
Miljøteknologi - forsuring (stald)	Intet krav.
Miljøteknologi - luftrensning	Intet krav.
Miljøteknologi - teltoverdækning	<p><u>Vilkår:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gyllebeholder på 6.000 m³ skal forsynes med fast overdækning. <p><u>Vurdering:</u></p> <p>Det tidligere telt er revnet/gået i stykker. Teltet er fjernet. Nyt telt er bestilt og forventes at blive monteret inden for nær fremtid.</p>
Foder - vilkår	<p>Generelt krav til IE-husdyrbrug om reduktion af kvælstof- og fosforudskillelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fasefodring, reduceret råprotein eller fodertilsætningsstoffer. <p><u>Vurdering:</u></p> <p>Der anvendes fasefodring og tilsættes fytase til foder.</p>
Antal stipladser	2.000 stipladser til søer.
Dybstrøelse fra staldanlæg	Ingen dybstrøelse fra dyreholdet.
Vilkår om beplantning	<u>Vilkår:</u>

	<ul style="list-style-type: none"> - Der skal senest et halvt år efter gyllebeholderens opførelse, plantes slørende beplantning omkring beholderen i en afstand af ca. 10 m fra beholderens kant. - Alternativt skal beplantningen ske senest førstkomende efterår. Beplantningen skal bestå af egns-karakteristiske træer og buske og indpasses i den eksisterende beplantning. - Beplantningen skal vedligeholdes. <p><u>Vurdering:</u> Beplantning ved gyllebeholder er etableret langs med vej.</p>
Miljøledelse IE- husdyrbrug	<p><u>Vilkår:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Krav om miljøledelse. - Krav om oplæring af personale/ oplæringsmateriale. - Krav om plan for reparation og vedligeholdelse af udstyr. - Krav om fasefodring, reduceret råprotein eller fodertilsætningsstoffer. - Krav om anvendelse af energieffektiv belysning. - Krav om reduktion af støvemission. - Underretningspligt ved manglende overholdelse af miljøgodkendelses vilkår. Den driftsansvarlige skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og straks underrette Ringkøbing-Skjern Kommune. - Krav om årlig indberetning, hvor der skal indsendes logbøger for miljøteknologi (gyllekøling og lukkede luger), dokumentation for miljøledelsessystem, logbog for gennemførte kontroller og dokumentation for overholdelse af fodringskrav kan sendes på mail til IE-indberetning@RKSK.DK - Særlige krav ved ophør af IE-brug. <p><u>Vurdering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Der er udarbejdet miljøpolitik samt miljøledelsessystem. Kontrolplan for reparation og vedligeholdelse af udstyr skal fremadrettet ajourføres. - Der har i 2022 været fokus på reduktion af elforbrug: Der har bl.a. været fokus på brugen af varmelamper. - Der har i 2021 været fokus på vandforbrug. - Fodring: Der anvendes fasefodring. Foder tilsættes fytase. - Støv: Delvis vådfodring og delvis tørfodring. Tørfoder tilsættes olie som støvbinder.
Miljø - Hyppig gylleudslusning	<p>I alle staldafsnit til slagtesvin (herunder polte) skal gylle udsluses fra staldafsnit, når der er en gyllehøjde på 10 cm, dog oftest hver 7. dag. Udslusning kan ske enten ved manuel eller automatisk udslusning. Udslusningen skal sikre, at gyllen tømmes ud af staldafsnittet til et udendørs opsamlings- eller opbevaringsanlæg. Der skal føres logbog over udslusningen.</p>

Gældende tilladelser				
Dyreart	Staldtype	Antal dyr	Antal DE	Tilladelsesdato
Årssøer	Fare st., kassesti, fuldspalte	2.000	136,36	24-04-2015
Årssøer	Løbe-/drægt.st., delvis spalte	2.000	318,18	24-04-2015
Smågrise	Toklimast., delvis spaltegulv	66.100	317,79	24-04-2015

Registreret produktion ved tilsyn					
Dyreart	Staldtype	Antal dyr	Antal DE	Gødningsproduktion (m ³ pr. år)	
				Gylle	Fast
Årssøer	Fare st., kassesti, delvis sp.	1.968	134,2	3.463,7	0,0
Årssøer	Løbe-/drægt.st., delvis spalte	1.968	313,1	8.068,8	0,0
Smågrise	Toklimast., delvis spaltegulv	64.392	292,1	8.002,4	0,0
Slagtesvin, 30-35 kg.	Drænet gulv + spalter (33/67)	955	0,9	23,7	0,0
Slagtesvin (egen polteprod.)	Delvis spaltegulv, 25-49% fast	1.000	31,6	581,6	0,0

Dyrehold/produktionsareal	
Dyrehold	<p><u>Ifølge CHR-register 28-09-2023:</u> 2.150 søer, 1.500 svin over 30 kg. og 12.500 smågrise.</p> <p><u>Ifølge ejers opgørelsesskema for producerede svin til gødningsregnskab for planperiode 01-08-2022 til 31-07-2023:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1.968 årssøer, 1.000 polte, 64.392 smågrise (7,2-30,6 kg.) og 955 slagtesvin (30-35 kg.). <p><u>Ifølge gødningsregnskab:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2021/2022: 1.988 årssøer, 1.147+59.133 smågrise og 995 slagtesvin (31-120 kg.) = 806 DE. - 2020/2021: 1.978 årssøer, 64.814 smågrise og 1.090 slagtesvin (31-120 kg.) = 805,6 DE. <p><u>Vurdering:</u> Det oplyste dyrehold ved tilsynet for perioden 2022/2023 giver ikke anledning til bemærkninger, da dyreholdet ikke overskrider 772,3 Dyreenheder (DE). Dyreholdet i gødningsregnskab 2021/2022 og 2022/2023 har overskredet det tilladte antal dyreenheder med ca. 33 DE pr. periode.</p>
Produktionsareal	<p>Tidligere slagtesvinestald og drægtighedsstald (6) anvendes til dyrehold. Staldene er i tillæg nr. 1 ikke ansøgt/godkendt til dyrehold. Staldene er ikke revurderet.</p> <p><u>Vurdering:</u> Idet stald til polte og drægtighedsstalden ikke er godkendt til dyrehold, skal ejendommen miljøgodkendes.</p>

Opbevaringsanlæg	
Møddingsplads (afløb, randbelægning mv.)	Ingen møddingsplads på ejendommen.

Markstakke		Antal
Kompost - overdækning, saft, afstand mv.	Ingen dybstrøelse/kompost i markstak.	0

Beholderoversigt							
Type	Bygge-dato	Kontrol- Dato/ interval		Areal (m ²)	Vol. (m ³)	Overdæk- ningstype	Bemærkning
Gyllebeholder	01-01-1993	13-09-2019	10	2.901	19.000	Flydelag	Beholderkontrol udført den 13-09-2019
Gyllebeholder	01-11-2017		10	1.100	6.000	Teltdug	Ny beholder ved Brosbølvej.
Gyllekanaler	01-01-2004			0	800		
Gyllekanaler	01-01-1800			0	3.709		

Beholdere	
Opbevaringskapacitet	Tilstrækkelig opbevaringskapacitet til gylle.
Alarm på gyllebeholder	Ingen krav om alarm på gyllebeholdere, da afstanden til åbent vandløb/sø er større end 100 meter.
Gyllebeholder 1 (Dyk indløb, flydelag)	Gyllebeholder på 19.000 m ³ . Beholderkontrol sidst udført i 2019. <ul style="list-style-type: none"> - Dykket indløb: Ok. - Flydelag: Ok. - Logbog: Ok.
Gyllebeholder 2 (Dyk indløb, flydelag)	Gyllebeholder på 6.000 m ³ . med teltoverdækning. Det tidligere telt er revnet/gået i stykker. Teltet er fjernet. <ul style="list-style-type: none"> - Nyt telt er bestilt og forventes at blive monteret inden for nær fremtid.
Gyllebeholder 3 (Dyk indløb, flydelag)	Gyllebeholdere på hhv. 500 og 1.250 m ³ ved Østerhedevej 4: Beholderkontrol sidst udført i 2017. <ul style="list-style-type: none"> - Flydelag: Gyllebeholdere er tomme ved tilsynet.
Modtages der husdyrgødning fra andre	Nej.

Aftaler om opbevaring af gødning			
Aftaletype	Adresse	Fast m ³ /år	Flyd m ³ /år
Afgive til opbevaring	Østerhedevej 4		1.750

BBR - oplysninger									
Fabr. år	Fabr. nr.	Klassifikation	Type nr.	Etab. år	Indhold	Størrelse	Placering	Sløjfet	Sløjf. frist
2019	73845	Tank	50-5323	2019	Mineralske olieprodukter	1.200	Over terræn, udendørs		30-12-2019
	129940	Tank	01-5023	2003	Mineralske olieprodukter	5.900	Over terræn, udendørs		

Olie og kemikalier	
Olie-/dieseltanke	<p>Dieseltank fra 2022 blev i forbindelse med tilsynet registreret i BBR.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanken står på fast bund. <p>Dieseltank fra 2019 står på fast bund.</p> <p>Olietank fra 2003 står på fast bund.</p>
Olie (opbevaring)	Motorolie mm. opbevares på fast bund i maskinhus.
Kemikalier (opbev.)	Opbevarer ikke kemikalier til markdrift. Jorden er udlejet.
Hvor påfyldes marksprøjte	Påfylder ikke marksprøjte på ejendommen.

Håndtering af vand	
Vandindvinding, Drikkevand og Zoner	<p>Egen boring til drikkevand - DGU nr. 102.120.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Boringen anvendes til dyreholdet. <p>Stuehus er tilkoblet almen vandforsyning.</p>
Vandindvinding, Mark + Zoner	<p><u>Vardevej 86</u></p> <p>Tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding: 3 boringer (DGU nr. 102.511, 102.1036 ved Østerhedevej 12 og 102.1408 ved Østerhedevej 4): 82.000 m³/år. Tilladelsen bortfalder i 2033.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zone rundt om boringer: Ok. - Boringer overdækket: Ok. <p>Boring ved Østerhedevej 12 (DGU nr. 102.1036) blev ikke set/fundet i forbindelse med tilsynet.</p> <p><u>Brosbølvej 12:</u></p> <p>Tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding: 1 boring (DGU nr. 102.511): 20.000 m³/år. Tilladelsen bortfalder 23-01-2024.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Boring ikke set ved tilsynet. <p><u>Østerhedevej 0:</u></p> <p>Tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding: 1 boring (DGU nr. 102.1530): 36.000 m³/år. Tilladelsen bortfalder i 2037.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zone rundt om boring: Ok. - Boring overdækket: Nej. Boringen skal have etableret korrekt overdækning.

	<p>Det er aftalt med bruger af boringen, at han vil få etableret overdækning.</p> <p>Se evt. billeder af hvordan en boring skal være indrettet på https://www.rksk.dk/borger/affald-klima-energi-og-miljoe/boringer-drikkevand-og-vandforsyning</p>
Vaskeplads - læsseplads	Transportvogn vaskes ved udleveringsrampe. Afløb til gylle.
Overfladevand (tage og store flader)	<p>Ifølge ejer der etableret faskiner til tagvand fra klima- og drægtighedsstald mod vest.</p> <p>Fra mellemliggende bygning (klimastald) ledes tagvand delvist ud på terræn og delvist mod nord.</p> <p>Fra farestald ledes tagvand ud af 2 rør: til træer nord for ejendommen.</p>

Affald	
Døde dyr opbevaring/bortskaffelse	Afhentningsplads ved gyllebeholdere.
Erhvervsaffald (plast, brændb., farlig)	<p>Affald køres til AFLD eller til genbrugsplads.</p> <p>Ved tilsynet blev der set, at der tidligere er foretaget afbrænding af affald langs med kørevej syd for klimastald.</p> <p><u>Vurdering:</u> Affald må ikke brændes af. Affald skal sorteres og afleveres på genbrugsplads.</p> <p>Vær opmærksom på, at der i personalerum skal foretages sortering af affald.</p>

Generelle bemærkninger	
Rotter	Se mere om rotte-forebyggelse på https://rotteangreb.dk/
Jordforurening	Der er ved tilsynet ikke konstateret jordforurening.

Miljørisikovurdering	
Dato for vurdering	03-10-2023
A. Miljøledelse	1
B. Regelefterlevelse	3
C. Oplagret gødning	3
D. Størrelse	5
E. Sårbarhed	1
Vægtet sandsynlighed	2,20
Vægtet konsekvens	2,98
Vægtet score	2,59

Information om miljørisikovurderingens parametre kan findes [her](#).

Venlig hilsen

Erik Lauridsen Haahr

Land, By og Kultur – Land og Vand
Ringkøbing-Skjern Kommune

I forbindelse med behandlingen af en sag kan det være nødvendigt, at Kommunen indsamler, behandler og videregiver personoplysninger, der er nødvendige for sagens behandling. Ifølge persondataloven har du og andre, der er nævnt i sagen, blandt andet ret til at bede om indsigt i disse oplysninger, ret til at gøre indsigelser mod, at oplysningerne behandles, ret til at berigtige oplysningerne samt ret til at klage over behandlingen til Datatilsynet.

Forvaltningsloven og offentlighedsloven giver normalt også mulighed for at få indsigt i sagen, og du har altid ret til at udtale dig.